

İstanbul Sismik Riskin Azaltılması ve
Acil Durum Hazırlık Projesi
İSMEP

Zorunlu Deprem Sigortası Bilinci

Dünya Bankası'nda 4784-TU no'lu İkraz Anlaşması çerçevesinde finansmanı sağlanan,
İstanbul Valiliği İl Özel İdaresi İstanbul Proje Koordinasyon Birimi (İPKB) tarafından yürütülen,
“İstanbul Sismik Riskin Azaltılması ve Acil Durum Hazırlık Projesi’nin (İSMEP)” A bileşeni
kapsamında yaptırılan

“Toplumun Afete Hazırlığı Eğitim Materyalleri”

Beyaz Gemi Eğitim ve Danışmanlık tarafından hazırlanmıştır.

Nisan 2009, İstanbul

Copyright©2009

Tüm hakları saklıdır.

Bu kitabı hiçbir bölümü İl Özel İdaresi İstanbul Proje Koordinasyon Birimi'nin (İPKB) veya
İstanbul İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü'nün (İstanbul ADM) yazılı izni olmadan elektronik, dijital
veya mekanik yollarla çoğaltılp dağıtılamaz.

Bu kitap kâr amaçlı kullanılamaz.

Hazırlayan:
Öğr. Gör. Dr. B. Burçak BAŞBUĞ ERKAN (ODTÜ)

Editör:
Prof. Dr. Mikdat KADIOĞLU (İTÜ)

Katkıda Bulunanlar*:

Ozan ÇILGIN (Jeoloji Müh.)
Nihan ERDOĞAN (Afet Yön. Uzm.)
M. Alper ŞENGÜL (Yük. Jeoloji Müh.)

* Soyadı alfabetik sırasına göre verilmiştir.

Redaksiyon:
Nihal BOZTEKİN

Grafik Tasarım:
Serkan AYRAÇ

Kapak Tasarım:
Begüm PEKTAŞ

İllüstrasyon:
Özlem MALATYALIOĞLU

Proje Yönetimi
İstanbul Proje Koordinasyon Birimi (İPKB)
K. Gökhan ELGIN
Yalçın KAYA
Fikret AZILI

İstanbul İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü
Gökay Atilla BOSTAN

Proje Yürütucusu ve Danışmanlık Hizmeti
Beyaz Gemi Eğitim ve Danışmanlık

İSMEP'in (İstanbul Sismik Riskin Azaltılması ve Acil Durum Hazırlık Projesi) A Bileşeni olan Acil Durum Hazırlık Kapasitesinin Artırılması kapsamında hazırlanan 'Toplumun Afete Hazırlığı Eğitim Materyalleri'nin, örnek uygulamalar çerçevesinde şekillenmesi ve amaçlarına ulaşmasında çok taraflı bir işbirliği önemli rol oynadı.

Uzun ve emek yoğun bir çalışmanın ürünü olan ve pek çok kurum ve kişinin engin bilgi ve tecrübeleri içiğinde hayat bulan bu proje çerçevesinde, değerli katkılarını bizden esirgemeyen;

T.C. Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı'na

T.C. Başbakanlık Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı'na (HDTM)

T.C. Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı'na (DPT)

T.C. Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığı'na (TOKİ)

T.C. Başbakanlık Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirceme Kurumu Genel Müdürlüğü'ne

T.C. Başbakanlık Özürlüler İdaresi Başkanlığı'na

T.C. İçişleri Bakanlığı'na

T.C. Milli Eğitim Bakanlığı'na

T.C. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na

T.C. Sağlık Bakanlığı'na

T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na

T.C. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'na

T.C. Çevre ve Orman Bakanlığı'na

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne

Bağcılar Belediyesi'ne

Pendik Belediyesi'ne

Zeytinburnu Belediyesi'ne

Kadıköy Belediyesi'ne

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'ne (TMMOB)

Boğaziçi Üniversitesi Kandilli Rasathanesi ve Deprem Araştırma Enstitüsü'ne (BÜ – KRDAE)

Deprem Mühendisliği Bölümü

Afete Hazırlık Eğitim Birimi (AHEB)

İstanbul Teknik Üniversitesi'ne (İTÜ)

Afet Yönetim Merkezi (AYM)

Orta Doğu Teknik Üniversitesi'ne (ODTÜ)

Afet Yönetimi Araştırma ve Uygulama Merkezi (DMC)

Yıldız Teknik Üniversitesi'ne (YTÜ)

Marmara ve Boğazları Belediyeler Birliği'ne

Türkiye Müteahhitler Birliği'ne

Yapı Denetim Kuruluşları Birliği'ne

İstanbul Ticaret Odası'na (İTO)

İstanbul Sanayi Odası'na (İSO)

Türkiye Kızılay Derneği Eğitim Bölümü'ne

Mahalle Afet Gönüllüleri Vakfı'na (MAG)

İstanbul Anadolu Yakası MAG Derneği'ne (İAY – MAG – DER)

Arama Kurtarma Derneği'ne (AKUT)

İstanbul Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği'ne (İSTESOB)

Telsiz Radyo Amatörleri Cemiyeti'ne (TRAC)

Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu'na (TESK)

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu'na (TÜRK – İŞ)

Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği'ne (SHUDER)

Türk Psikologlar Derneği'ne (TPD)

Türk Psikiyatри Derneği'ne

Türkiye Sakatlar Konfederasyonu'na

Japonya Uluslararası İşbirliği Ajansı Türkiye Ofisi'ne (JICA)

ve kaynakçada yer alan tüm yayın sahipleri ile birlikte proje süresince göstermiş oldukları titiz ve özverili çalışmalarından dolayı proje ekibine teşekkür ederiz.

Zorunlu deprem sigortası, binanızın ve
yaşamınızın güvencesidir.

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	1
TÜRKİYE VE AFETLER	2
SİGORTA NE DEMEKTİR?	4
TÜRKİYE'DE SİGORTACILIK SEKTÖRÜ VE GELİŞİMİ	5
DOĞAL AFET SİGORTALARI KURUMU (DASK)	6
SIKÇA SORULAN SORULAR	11
SÖZLÜK	14
KAYNAKLAR	15

GİRİŞ

Depremlerin yol açtığı can ve mal kayıplarını azaltmak için herkes deprem olmadan önce, deprem sırasında ve depremden sonra elinden geleni yapmalıdır.

Sizlerin kendinizi, ailenizi ve evinizi depremin yol açacağı ekonomik koşullardan korumak için alabileceğiniz temel önlemler vardır. Bu kitapçıkta, evlerimizi depremden korumak için başvurabileceğimiz yolların en önemlilerinden birini anlatacağız. Kitapçık kapsamında eğer eviniz depremde hasar görür, duvarları çatlar veya yıkılırsa, "sigorta"nın evinizi onarmanıza veya yeni bir ev edinmenize nasıl yardım edeceği bilgisini sizlerle paylaşacağız.

TÜRKİYE VE AFETLER

Türkiye jeolojik oluşumu ve coğrafi konumu nedeniyle deprem, sel, çığ, heyelan, kuraklık, yangın gibi çeşitli afetlerin sık yaşandığı bir ülkedir. Bu afetlerin en ağır maddi ve manevi hasara neden olanı ise depremdir. Küresel iklim değişikliği, yeraltı su kaynaklarının aşırı kullanımı ve erozyon gibi nedenler yüzünden “çölleşme ve kuraklık” da doğal afetler listesinde üst sıralarda yer almaya adaydır.

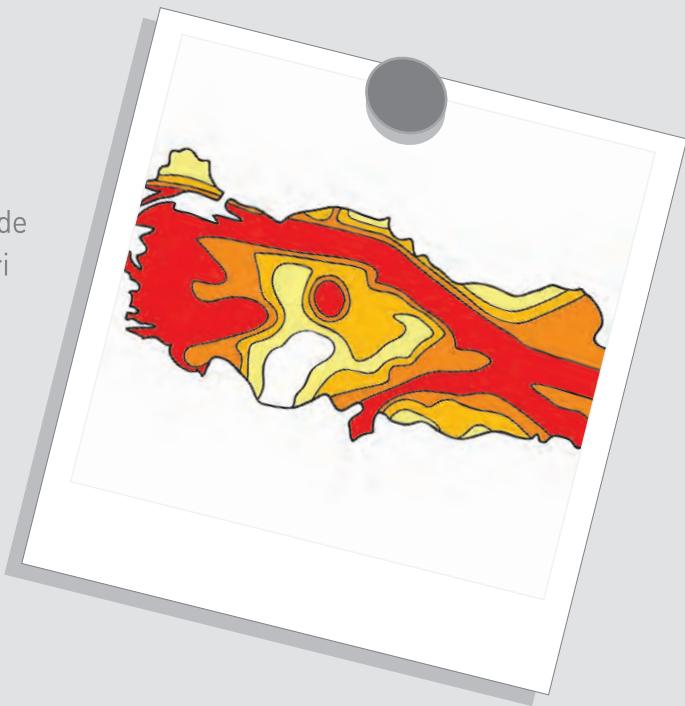
Ülkemizde yaşanan doğal afetler listesinin başında depremler gelir. Doğu Anadolu Bölgesi'nde Bingöl-Karlıova'dan başlayan Kuzey Anadolu Fay Hattı (KAF) boyunca 1939 Erzincan depremi ile başlayıp batıya doğru kayan zincirleme depremler yaşanmıştır.

Bu aktif faydaki enerji salınımı son olarak 17 Ağustos 1999 Marmara ve 12 Kasım 1999 Düzce depremleriyle gerçekleşmiştir. Kuzey Anadolu Fayı; Meksika, Batı ABD'de şiddetli depremlere yol açan ve Orta Amerika'dan başlayıp Kanada'ya kadar uzanan San Andreas Fay Hattı ile bazı benzerlikler gösterir. Yer bilimciler bu aktif fay hatlarının yapısı üzerine yoğun çalışmalar sürdürmektedir.

Ülkemizde sel ve yoğun yağışa bağlı heyelan en çok Karadeniz Bölgesi'nde gözlenir. 2006 yılında Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde görülen şiddetli yağışlar ve hemen ardından meydana gelen seller de ağır maddi hasara ve can kaybına yol açmıştır. Çığ ise dağlık bir bölge olan Doğu Anadolu'da özellikle kış aylarında diğer bölgelere oranla daha fazla görülür.

“Türkiye coğrafi konumu nedeniyle deprem, sel, çığ, heyelan, kuraklık, yangın gibi çeşitli afetlerin sık yaşandığı bir ülkedir.”

Aşağıdaki tablo, afetlerle sıkça karşılaşan ülkemizde 1990-2004 yılları arasında yaşanan doğal afetleri ve kayıpları gözler önüne sermektedir.

1990-2004 arasında Türkiye'de meydana gelen doğal afetlere örnekler

Olay	Tarih	Can kaybı	Yaralı	Evsiz kalan	Etkilenen birey sayısı	Toplam hasar (milyon dolar)
Deprem (Erzincan)	13.03.1992	653	3.850	95.000	250.000	750
Çığ (Güneydoğu)	1992 (14 olay)	328	53	11.600	30.000	25
Çığ (Doğu ve Güneydoğu)	1993 (31 olay)	135	95	1.100	300	10
Çamur seli (Senirkent-Isparta)	13.07.1995	74	46	2.000	10.000	65
Deprem (Dinar)	01.10.1995	94	240	40.000	120.000	100
Sel (İzmir)	04.11.1995	63	117	6.500	300.000	1.000
Deprem (Çorum-Amasya)	14.08.1996	0	6	9.000	17.000	30
Sel (Batı Karadeniz)	21.05.1998	10	47	40.000	1.200.000	1.000
Deprem (Ceyhan)	27.06.1998	145	1.600	88.000	1.500.000	500
Deprem (Marmara)	17.08.1999	17.480	43.953	675.000	15.000.000	16.000
Deprem (Düzce)	12.11.1999	763	4.948	35.000	600.000	750
Deprem (Sultandağı)	03.02.2002	42	327	30.000	222.000	95
Deprem (Bingöl)	01.05.2003	177	520	45.000	245.000	135
Toplam		19.964	55.802	1.078.200	19.494.300	20.460

Kaynak: JICA (Japonya Uluslararası İşbirliği Ajansı).

SİGORTA NE DEMEKTİR

Neden Sigorta Satın Alırız?

Evimizi, arabamızı, eşyalarımızı, işyerimizi, sağlığımızı tehlike ve hasarlardan korumak, güvenceye almak için sigortaya başvururuz.

Sigortayı Kim Satın Alır, Kimden Satın Alır?

Sigortayı herkes, "prim" adı verilen güvence bedelini ödeyerek sigorta acentelerinden satın alabilir. Sigorta güvence belgesine "police" adı verilir. Police satın alan kişi "sigortalı", sigorta polisi satan kişi/kuruluş "sigortacı" olarak adlandırılır.

Sigortası Olanlar ve Olmayanlar

Herhangi bir riske karşı sigorta satın alanlar kendilerini güvencede hissederler; çünkü tehlike ve olası hasarlara karşı garanti altındadırlar, olası tehlikelerde büyük bir maddi kayıp yaşamazlar. Ödedikleri primler kendilerine para olarak geri döner ve maddi kayıpları karşılanır.

Sigortası olmayanlar ise risk ve tehlikelerin yol açtığı hasar ve zararlar karşısında çaresiz ve savunmasızdır; maddi kayıplarını kimse karşılamaz.

Güvence demektir.

Riski paylaşmak demektir.

Belli bir ücret karşılığı riski başkasına transfer etmek demektir.

Neler Sigortalanır?

Sigorta Çeşitleri Nelerdir?

Evinizi, canınızı, malınızı, sağlığınıizi ve aklınıza gelebilecek başka birçok şeyi sigortalatabilirisiniz. Bunlardan bazılarını söyle sıralayabiliriz:

- Konut sigortası
- Hayat sigortası
- Kasko
- Trafik sigortası
- Sağlık sigortası
- Seyahat sigortası
- Yangın sigortası
- Doğal afet sigortası
- Zorunlu deprem sigortası
- Emeklilik sigortası

TÜRKİYE'DE SIGORTACILIK SEKTÖRÜ VE GELİŞİMİ

Osmanlı İmparatorluğu döneminde, 1870 yılında yaşanan büyük Beyoğlu yanını sonrasında sigortacılık çalışmaları “yanın sigortası” temelinde başlamış, sektör ağırlıklı olarak yabancı şirketlerin tekelinde kalmıştı.

Cumhuriyetin ilanından sonra, 1924 yılında Türkiye İş Bankası'nın kurulmasından bir yıl sonra ise, bankanın sigorta kolu olan Anadolu Sigorta A.Ş. faaliyete geçti. Daha sonraki yıllarda uzun süre sigorta sektöründe hızlı bir gelişim gözlenmedi. 1991 yılına gelindiğinde hayat sigortası ve hayat dışı sigorta ayrimı başlatıldı.

İlerleyen dönemde sektörün gelişimini sağlamak amacıyla, devlet ile sigorta şirketleri arasında yapılan anlaşmayla Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği kuruldu. O günden bu yana tüm sigorta şirketleri yasal olarak bu birliğe üye olmak zorundadır. Sigorta sektöründeki yasal düzenleme ve denetimler ise T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı Sigortacılık Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir.

DOĞAL AFET SİGORTALARI KURUMU (DASK)

Türkiye'de Doğal Afet Sigortası Nasıl Doğdu?

Depremler ülkemizde önemli sosyal ve ekonomik kayıplara, devlet bütçesinde büyük açıklara neden oldu. Yaşanan depremlerde birçok aile, güvencesi olmadığı için evini kaybetti.

Dünyadaki diğer ülkelerde örnekleri bulunan "doğal afet sigortası"nın ülkemizde de uygulanması fikri, Afyon-Dinar Depremi (1996) ve Adana-Ceyhan Depremi'nde (1998) yaşanan ekonomik kayıpları azaltmak üzere gündeme geldi. Zorunlu Deprem Sigortası'nın (ZDS) Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde onaylanması için ise, yine büyük kayıplara yol açan 17 Ağustos 1999 Marmara Depremi'ni beklemek gerekti.

Doğal Afet Sigortaları Kurumu (DASK)

Doğal Afet Sigortaları Kurumu, Amerika Birleşik Devletleri ve Yeni Zelanda'daki benzer sistemlerin uzmanlar tarafından Türkiye şartlarına uyarlanmasıyla oluşturuldu. 1999 depremleri sonrasında ortaya çıkan kurum, 27 Eylül 2000 tarihinde 587 sayılı Kanun Hükmünde Kararname olarak uygulamaya geçti. DASK'ın görevi, depremde hasar gören veya yıkılan evlerin zararını karşılamaktır. Bu sayede hayat daha çabuk normale dönecektir.

DASK'ı Kim Yönetir?

DASK, Ankara'da T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı Sigortacılık Genel Müdürlüğü ve üniversitelerle çeşitli kurumlardan seçilmiş Yönetim Kurulu üyeleri tarafından yönetilir. Kurumun faaliyetlerini her beş yılda bir ihale yoluyla seçilen sigorta şirketi yürütür. Bu sistem dünyada sigortacılık alanında özel sektör-devlet işbirliğinin ilk örneğidir. Ortaklığun devlet cephesinde Hazine Müsteşarlığı yer almaktır, günlük faaliyetler ise belirlenen özel sigorta şirketi tarafından yürütülmektedir.

DASK'ın Amacı

DASK, bir sigorta havuzudur. Zorunlu Deprem Sigortası (ZDS) polisi satın alan herkes bu havuza katılmış olur. Bir deprem durumunda, eğer sigortanız varsa, size bu havuzda birikmiş toplam paradan hasar ödemesi yapılır. DASK kâr etme amacı güden bir kurum değildir.

DASK, deprem durumunda, ZDS satın almış bireylerin konutlarında meydana gelebilecek maddi zarar riskini, belirlenen limite kadar kendi üzerine alır. DASK riski paylaştırır.

DASK sayesinde, deprem durumunda devletin ve vatandaşların bütçesi güvence altındadır.

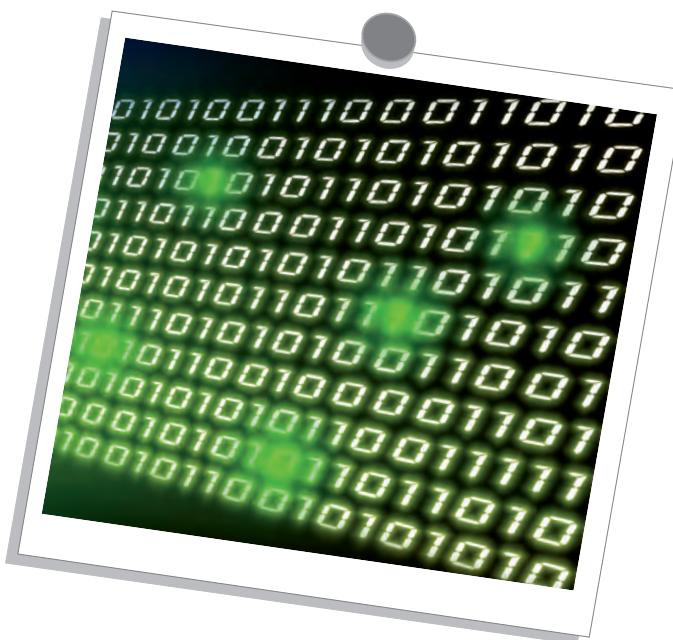
Deprem, yangın, patlama ve toprak kayması gibi afetler yaşamımızı olumsuz yönde etkiler. Doğal afetlerden en az zararla kurtulmayı sağlayan özel sigorta "doğal afet sigortası" olarak adlandırılır.

Sayılarla DASK

Zorunlu deprem sigortasıyla ilgili güncel verilere sürekli ulaşmak mümkündür. Bunun için "<http://www.dask.gov.tr>" adresini takip etmeniz yeterlidir. Bu kitabın hazırlandığı zaman dilimindeki önemli ZDS bilgileri şöyledir:

Türkiye genelinde Şubat 2009 itibarıyle toplam 2.861.912 ZDS policesi mevcuttur. Bu poliselerden toplanmış toplam prim tutarı 276 milyon TL.'dir.

Aralık 2000-Şubat 2009 tarihleri arasında meydana gelen, büyüklüğü Richter Ölçeği'nde 4 ve üzeri olan 234 önemli depremden 10.359 tazminat talebi gelmiştir. Bu tazminatları karşılamak için DASK havuzundan 19.5 milyon TL. ödeme yapılmıştır.

ZDS Neleri Kapsar?

ZDS Neleri Kapsamaz?

- Deprem
- Depreme bağlı olarak meydana gelen yangınlar
- Depreme bağlı olarak meydana gelen toprak kaymaları
- Depreme bağlı olarak meydana gelen patlamalar

**“GÜNDE 1 SİMİT PARASINA
EVİNİZİ KORUYABİLİRСİNİZ.”**

- Enkaz kaldırma masrafları
- Kâr kaybı
- İş durması
- Kira mahrumiyeti
- Alternatif ikametgâh ve işyeri masrafları
- Mali sorumluluklar ve dolaylı zararlar
- Her türlü taşınır mal, eşya ve benzerleri
- Ölüm dahil olmak üzere tüm bedeni zararlar
- Manevi tazminat talepleri
- Deprem ve sonucunda oluşan yangın, infilak ve yer kayması dışında kalan hasarlar

ZDS tapu işlemlerinde zorunlu olarak gösterilmesi gereken bir belgedir. Yeni yapılacak binaların mutlaka deprem yönetmeliğine uygun inşa edilmesini zorunlu kılar. ZDS poliçeniz varsa zararınız en geç 1 ay içinde ödenir.

ZDS poliçeleri 1 yıllıktir. Her yıl poliçenizi yenilemeniz gereklidir.

ZDS çok ucuz bir sigorta çeşididir. Günde 1 simit parasına evinizi koruyabilsiniz.

ZDS'nin 15 ayrı prim tarifesi vardır. Ülkemizde 5 deprem risk bölgesi mevcuttur ve yıllık primler konutun hangi deprem bölgesinde yer aldığı, binanın cinsi (betonarme, kâğıt ve diğer yapılar) ve konutun yüzölçümü göz önüne alınarak hesaplanır. Örneğin, en riskli bölgede 100 metrekare betonarme konutu olan bir aile yıllık en fazla 167 TL prim öder (2009 yılı için).

Türkiye genelinde 2009 yılı başı itibariyle toplam 2.8 milyon ZDS poliçesi sahibi mevcuttur.

DASK'ın Özellikleri

DASK sadece belediye sınırları içinde kalan konutları sigortalar; bu da köy evleri ve işyerleri için ZDS satın alınamayacağı anlamına gelir.

DASK, konutunuzun değeri ne olursa olsun depremlere karşı en fazla 140.000 TL teminat sağlar.

DASK 2000 yılından bu yana hasar yapıcı depremler sonucunda yaklaşık 13.000 başvuruyu, eksperlerinin konuttaki hasarları değerlendirmeleri sonucunda kabul etmiştir.

Konutta deprem sonrası meydana gelebilecek hasarın sigorta bedelinin %2'sine kadar olan bölümünü konut sahibi öder. Bu oran sabittir ve "muafiyet oranı" olarak adlandırılır.

DASK'ın 2009 yılı için olası bir depremde toplam 2,5 milyar Amerikan Doları hasar ödeme gücü vardır.

DASK'ın geleceği sizlersiniz!

DASK'ın Geleceği

Birey kimliğinizle: Depremlerle yaşanan bir ülkenin vatandaşları olarak, evlerimizi ve bütçemizi korumak önce bireyler düzeyinde sorumluluğumuzdur. Bir deprem sonrasında kimseden yardım beklememek, kimseye muhtaç kalmamak için konutlarımızda Zorunlu Deprem Sigortası'nın var olduğundan emin olalım. Eğer yoksa hemen bugün gidip satın alalım.
DEPREM BEKLEMEZ!

Sigortacı kimliğinizle: Zorunlu Deprem Sigortası'na gereken önemi verelim. Başka sigorta çeşitleri satın almaya gelen müşterilerimizin ZDS sahibi olup olmadıklarını sorarak, bu konudaki bilinci yaygınlaştıralım. ZDS belki çok kâr getiren bir sigorta çeşidi değildir, ancak manevi anlamı zengin, sorumluluğu büyktür. Sizlerin sayesinde birçok ailenin ve devletin bütçesi, olası bir depremin ekonomik sonuçlarını en az kayıpla atlatacaktır.

Yeni ZDS poliçeleri satmak ve mevcut poliçelerinin süresi dolmak üzere olanlara yenileme yapmalarını hatırlatmak vatandaşlık ve meslek görevidir.

DEPREM BEKLEMEZ!

SIKÇA SORULAN SORULAR

Hangi binalar ZDS kapsamındadır?

DASK 587 sayılı Kanun Hükmünde Kararname gereğince, 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu kapsamındaki bağımsız bölümler, tapuya kayıtlı ve özel mülkiyete tabi taşınmazlar üzerinde mesken olarak inşa edilmiş binalar, bu binalar içinde yer alan ve ticarethane, büro ve benzeri amaçlarla kullanılan bağımsız bölümler ile doğal afetler nedeniyle devlet tarafından yaptırılan veya verilen krediyle yapılan meskenler Zorunlu Deprem Sigortası'na tabidir.

ZDS hangi afetlerden oluşan hasarları karşılar?

Bu sigortayla, depremin ve deprem sonucu meydana gelen yanım, infilak ve yer kaymasının sigortalı binalarda doğrudan neden olacağı hasarlar (temeller, ana duvarlar, bağımsız bölümleri ayıran ortak duvarlar, bahçe duvarları, istinat duvarları, tavan ve tabanlar, merdivenler, asansörler, sahanlıklar, koridorlar, çatılar, bacular ve yapıının benzer nitelikteki tamamlayıcı kısımlarında meydana gelenler de dahil olmak üzere), sigorta bedeline kadar Doğal Afet Sigortaları Kurumu tarafından teminat altına alınmıştır.

Hangi binalar ZDS kapsamı dışındadır?

Kamu kurum ve kuruluşlarına ait binalar, köy yerleşim alanlarında yapılan binalar, tamamı ticari veya sınai amaçla kullanılan binalar, 27 Aralık 1999 tarihinden sonra inşa edilmiş olan ancak ilgili mevzuat çerçevesinde inşaat ruhsatı bulunmayan binalar ZDS kapsamı dışındadır.

Hangi haller teminat kapsamı dışındadır?

Enkaz kaldırma masrafları, kâr kaybı, iş durması, kira mahrumiyeti, alternatif ikametgâh ve işyeri masrafları, mali sorumluluklar ve benzeri dolaylı zararlar; her türlü taşınır mal, eşya ve benzerleri; ölüm dahil olmak üzere tüm bedeni zararlar; manevi tazminat talepleri; deprem ve deprem sonucu oluşan yanım, infilak ve yer kayması dışında kalan hasarlar teminat kapsamı dışındadır.

Sigorta bedeli nasıl tespit edilir?

Sigorta bedelinin tespitinde, sigortalanan meskenin yapı tarzı için Hazine Müsteşarlığı'ncı yayımlanan "Zorunlu Deprem Sigortası Tarife ve Talimatı"nda belirlenen metrekare bedeli ile aynı meskenin brüt yüzölçümünün (veya yaklaşık yüzölçümünün) çarpılması sonucu bulunan tutar esas alınır. Zorunlu Deprem Sigortası yapılan bir meskenin sigorta bedeli Zorunlu Deprem Sigortası Tarife ve Talimatı'nda belirlenen azami tutardan fazla olamaz.

Sigorta bedeli yeniden yapım maliyetini aşarsa ne olur?

Sigorta bedeli sigortalanan meskenin yeniden yapım maliyetini aşarsa, sigortanın bu bedeli aşan kısmı geçersizdir. Cari yıla ait fazla alınan prim, sigorta ettirene gün esası üzerinden iade edilir.

Muafiyet oranı nedir?

Her bir hasarda, sigorta bedelinin %2'si oranında muafiyet indirimi uygulanır. Doğal Afet Sigortaları Kurumu hasarın bu şekilde bulunan muafiyet miktarını aşan kısmından sorumludur. Muafiyet uygulaması açısından, her bir 72 saatlik dönemde meydana gelen bütün hasarlar bir hasar sayılır.

Tazminat bedeli nasıl hesaplanır?

Sigorta tazminatının hesabında, tam veya kısmi hasar olmasına bakılmaksızın, riskin gerçekleştiği yer ve tarihte binanın piyasa rayicilerine göre bulunan yeniden yapım maliyeti esas alınır. Ancak sigorta tazminatı hiçbir durumda sigorta bedelinden fazla olamaz.

Doğal Afet Sigortaları Kurumu hasar miktarına ilişkin belgelerin verilmesinden itibaren mümkün olan en kısa süre içerisinde gerekli incelemeleri tamamlayıp hasar ve tazminat miktarını tespit ederek sigortalıya bildirmek zorundadır.

Tazminat bedeli ne zaman ödenir?

Tazminat miktarının yasa ve bu poliçe hükümlerine göre tespit edilmesinden sonra Doğal Afet Sigortaları Kurumu, sigorta bedelini aşmamak

kaydıyla kesinleşmiş olan tazminat miktarını en geç takip eden bir ay içerisinde hak sahibine ödemek zorundadır.

Tazminat hakkı eksilir veya düşerse ne olur?

Binanın ve her bir bağımsız bölümün projeye aykırı olarak ve taşıyıcı sistemi etkileyebilecek şekilde tadil edilmesine veya zayıflatılmasına neden olan yahut buna imkân veren malik veya intifa hakkı sahibi, meydana gelen zararın bu nedenle ortaya çıktığının veya artlığının tespit edilmesi durumunda bu tutar kadar tazminat alma hakkını kaybeder.

Sigorta ettirenin, sigorta süresi içinde sigortalı meskende mevzuata aykırı değişiklik yapması halinde Doğal Afet Sigortaları Kurumu sözleşmeyi feshedebilir.

Birden çok sigorta yaptırılabilir mi?

Aynı bina/bağımsız bölüm için birden çok Zorunlu Deprem Sigortası yaptırılamaz. Ancak, sigortası yapılan bağımsız bölüm veya binanın değeri belirlenen sigorta bedeli tutarının üzerinde ise, bu tutarın üzerindeki kısım için, Zorunlu Deprem Sigortası'nın yapılmış olması kaydıyla, sigorta şirketleri tarafından ihtiyacı deprem sigortası yapılabilir.

Menfaat sahibi değişirse ne olur?

Sözleşme süresi içinde menfaat sahibinin değişmesi halinde, sigortanın hükmü yeni menfaat sahibiyle devam eder. Bu durumda yeni menfaat sahibi, sigortaya ait devir zeyilnamesini yaptırmak ve satış işleminin tamamlanabilmesi için zeyilnameyi ilgili tapu müdürlüğüne ibraz etmekle yükümlüdür. Bunun dışındaki hallerde ise, sigorta ettiren ve sigortanın varlığını öğrenen yeni menfaat sahibi, durumu 15 gün içerisinde sözleşmeye aracılık yapan sigorta şirketine bildirmekle yükümlüdür.

SÖZLÜK

afet: Herhangi bir tehlikenin can, mal, çevre, ekonomi ve kültürel varlıklar üzerinde yarattığı kötü etkilerle baş etmeye yerel imkânların yetmediği durumlardır. Deprem, sel, kuraklık gibi doğa olayları, ülke düzeyinde veya uluslararası yardım gerektirecek şekilde büyük can ve mal kayıplarına neden olduklarında doğal afet olarak adlandırılır.

deprem: Aniden oluşan yeryüzü sarsıntıları ve yer hareketi.

fay: Yerkabuğunu oluşturan levhaların aralarında veya herhangi bir zayıflık zonunda meydana gelen kırılma bölgeleri.

ZDS muafiyet oranı: Konutta deprem sonrası meydana gelebilecek hasarın %2'sine kadar olan, konut sahibi tarafından ödenen sabit oran.

police: Sigorta güvence belgesi.

prim: Sigorta güvence bedeli.

risk: Tehlikenin yaratabileceği kötü sonuçlardır. Bu sonuçlar bögümüzde yaşayanların canını, evlerini, işyerlerini, faaliyetlerini, doğrudan ya da dolaylı olarak etkileyecektir. Risk tümüyle ortadan kaldırılamaz ama azaltılabilir.

Risk = Tehlike x Hasargörebilirlik olarak da ifade edilebilir.

sigorta: Yıllık bir prim karşılığında riskin sigortalanandan sigortacı/reasürorre transfer edilmesi.

sigortalı: Sigorta satın alan kişi/kuruluş.

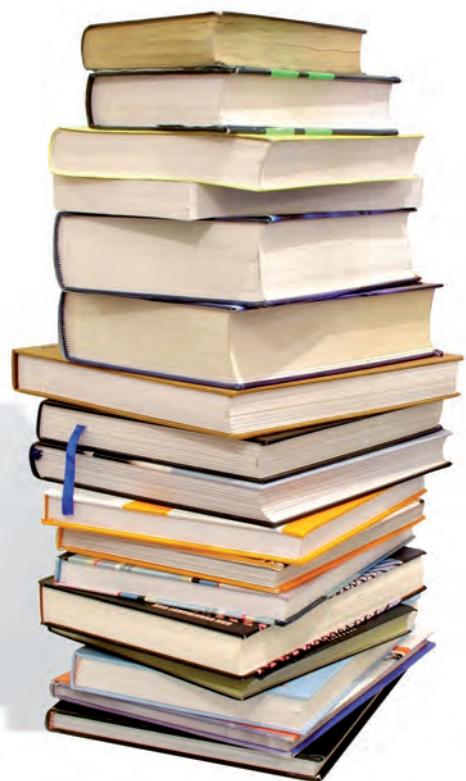
sigortacı: Sigorta satan kişi/kuruluş.

KAYNAKLAR

Bibbee, A., R. Gönenç, S. Jacobs, J. Konvitz ve R. Price, Economic Effects of the 1999 Turkish Earthquakes: An Interim Report, OECD Economics Department Working Papers, no. 247, Paris, 2000.

Japan International Cooperation Agency, Country Strategy Paper for Natural Disasters in Turkey, Ankara, 2004.

www.dask.gov.tr

İSMEP PROJESİ

TOPLUMUN AFETE HAZIRLIĞI EĞİTİM PROGRAMLARI

- Depreme Karşı Yapısal Olmayan Risklerin Azaltılması
- Depreme Karşı Yapısal Güçlendirme
- Depreme Karşı Yapısal Risklerin Azaltılması
- Eğitim Kurumları İçin Afet Acil Yardım Planlama Rehberi
- Sağlık Kuruluşları İçin Afet Acil Yardım Planlama Rehberi
- Birey ve Aile İçin Depremde İlk 72 Saat
- Sanayi ve İşyerleri İçin Afet Acil Yardım Planlama Rehberi
- Olağandışı Durumlarda Yaşamı Sürdürme
- Afetlerde Psikolojik İlkyardım
- Engelliler İçin Depremde İlk 72 Saat
- Yerel Afet Gönüllüleri İçin Afete Hazırlık
- Afet Zararlarını Azaltmaya Yönelik Şehir Planlama ve Yapılaşma
 - Yerel Yöneticiler İçin
 - Teknik Elemanlar İçin
 - Toplum Temsilcileri İçin

www.guvenliyasam.org

